

Seat No. : _____

MA-117

March-2022

M.Ed., Sem.-I

**A-001 : Fundamental Concepts of Educational Research
(Old Course)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – I

1. (A) નીચેના પ્રશ્નોનાં ઉત્તર લખો : (કોઈપણ ત્રણ) 21

1. વ્યવહારિક સંશોધન અને ક્રિયાત્મક સંશોધન વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
2. સંશોધન એટલે શું ? શૈક્ષણિક સંશોધનનો અર્થ આપી તેની ઉપયોગિતાની ચર્ચા કરો.
3. શૈક્ષણિક સંશોધનના સોપાનોની વિગતે ચર્ચા કરો.
4. આંતરશાખાકીય અભિગમના સંદર્ભમાં વૈજ્ઞાનિક અભિગમ વિશે ચર્ચા કરો.
5. આંતરશાખાકીય અભિગમના સંદર્ભમાં શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાન વિશે ચર્ચા કરો.
6. આંતરશાખાકીય અભિગમના સંદર્ભમાં શૈક્ષણિક ફિલસૂફી વિશે ચર્ચા કરો.

(B) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : (કોઈપણ બે) 4

1. શૈક્ષણિક સંશોધનની જરૂરિયાત જણાવો.
2. શૈક્ષણિક સંશોધનના હેતુઓ જણાવો.
3. વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિના કોઈ બે ઘટકો જણાવો.
4. શિક્ષણ વિદ્યાશાખાની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

વિભાગ – II

2. (A) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : (કોઈપણ ત્રણ) 21

1. સંશોધન સમસ્યા પસંદગી માટે તમારા ધોરણો જણાવો.
2. શૈક્ષણિક સંશોધનના ક્ષેત્રો જણાવી તેની વિગતે ચર્ચા કરો.
3. સારી સંશોધન સમસ્યાના લક્ષણો જણાવો.
4. Note-taking એટલે શું ? તેનો નમૂનો આપો. Note-taking સંશોધકને કઈ રીતે ઉપયોગી છે ?
5. સંદર્ભ સાહિત્યના સ્ત્રોતો જણાવી તેની વિગતે ચર્ચા કરો.
6. સંબંધિત સાહિત્યની સમીક્ષાની જરૂરીયાતની વિગતે ચર્ચા કરો.

(B) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. (કોઈપણ બે) 4

1. સંશોધન સમસ્યાના કોઈપણ બે સ્ત્રોતો જણાવો.
 2. સમસ્યાના સીમાંકનની જરૂરીયાત જણાવો.
 3. સંબંધિત સાહિત્યની સમીક્ષાનો અર્થ જણાવો.
 4. સંબંધિત સાહિત્યની સમીક્ષાના કોઈ બે હેતુઓ જણાવો.
-

Seat No. : _____

MA-117

March-2022

M.Ed., Sem.-I

**A-001 : Fundamental Concepts of Educational Research
(Old Course)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

SECTION – I

1. (A) Write answer of following questions : (any **three**) **21**

- (1) Clarify the difference between Applied and Action Research.
- (2) What is Research ? Explain the meaning of the Educational research and discuss the importance of it.
- (3) Discuss in detail steps of Educational Research.
- (4) Discuss about Scientific approach with reference to Interdisciplinary approach.
- (5) Discuss about educational psychology with reference to Interdisciplinary approach.
- (6) Discuss about educational philosophy with reference to Interdisciplinary approach.

(B) Write answer in short : (any **two**) **4**

- (1) State the need of educational research.
- (2) State the objectives of educational research.
- (3) State any two elements of scientific method.
- (4) State the characteristics of educational discipline.

SECTION – II

2. (A) Write answer of following questions : (any **three**) **21**
- (1) State your criteria for selection of research problems.
 - (2) State the area of educational research and discuss them in detail.
 - (3) State the characteristics of a good research problem.
 - (4) What is 'Note taking' ? Give its specimen. How 'Note taking' is useful to a researcher ?
 - (5) State sources of related literature and discuss in detail about them.
 - (6) Discuss in detail the need of review of related literature.
- (B) Write answer in short : (any **two**) **4**
- (1) State any two sources of research problem.
 - (2) State the need of delimitation of problem.
 - (3) State the meaning of review of related literatures.
 - (4) State any two objectives of review of related literatures.
-

Seat No. : _____

MA-117

March-2022

M.Ed., Sem.-I

**A-001 : Fundamental of Research in Education
(New Course)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – I

1. (A) નીચેના પ્રશ્નોનાં ઉત્તર લખો : (કોઈપણ છમાંથી ત્રણ) 21
1. શૈક્ષણિક સંશોધનને વ્યાખ્યાયિત કરો અને તેના કોઈપણ છ કાર્યો સમજાવો.
 2. સંશોધનનાં સોપાનો વિગતવાર સમજાવો.
 3. શૈક્ષણિક સંશોધનની વિશેષતાઓ વિગતવાર સમજાવો.
 4. શાખાની વિભાવના સમજાવો અને તેના કોઈપણ છ લક્ષણો ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
 5. વૈજ્ઞાનિક અભિગમ શું છે ? વિવિધ સંશોધન અભિગમ સમજાવો.
 6. શાખા તરીકે શિક્ષણને સમર્થન આપો અને તેના માટે ત્રણ વિશિષ્ટ માપદંડો ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
- (B) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : (કોઈપણ ચારમાંથી બે) 4
1. આંતરશાખાકીય અભિગમ શું છે ?
 2. વૈજ્ઞાનિક તપાસનો ખ્યાલ વ્યાખ્યાયિત કરો.
 3. જ્ઞાનની વિભાવના વ્યાખ્યાયિત લખો.
 4. જ્ઞાનના કોઈપણ બે સ્ત્રોતો સમજાવો.

વિભાગ – II

2. (A) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : (કોઈપણ છમાંથી ત્રણ) 21

1. સારી સંશોધન સમસ્યાની કોઈપણ સાત લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.
2. સમસ્યાની વ્યાખ્યા લખો અને સમસ્યાની પસંદગી માટેના કોઈપણ પાંચ માપદંડોની વિગતવાર ચર્ચા કરો.
3. સાહિત્યની સમીક્ષાના સ્ત્રોતોના પ્રકારોની વિગતવાર ચર્ચા કરો અને કોઈપણ પાંચ સમજાવો.
4. સાહિત્યની સમીક્ષાના ઉદ્દેશ્યોની વિગતવાર ચર્ચા કરો. (કોઈપણ સાત મુદ્દા)
5. શૈક્ષણિક સંશોધનના કોઈપણ સાત ક્ષેત્રો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
6. સંશોધન સમસ્યાને સીમિત કરવા માટે કોઈપણ સાત મુદ્દા સમજાવો.

(B) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : (કોઈપણ ચારમાંથી બે) 4

1. સાહિત્યનો અર્થ લખો.
2. શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં સમસ્યાનું કોઈપણ વિધાન લખો.
3. સંશોધન સમસ્યાના બે લક્ષણો લખો.
4. સંશોધન વિદ્વાન તરીકે પુસ્તકાલયના ઉપયોગ માટેના કોઈપણ બે સૂચનો સમજાવો.

Seat No. : _____

MA-117

March-2022

M.Ed., Sem.-I

A-001 : Fundamental of Research in Education

(New Course)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

SECTION – I

1. (A) Answer the following questions (any **three** out of **six**) : **21**

- (1) State the definition of Educational Research and explain any six functions of it.
- (2) Explain the Steps of Research in detail.
- (3) Explain the characteristics of Educational Research in detail.
- (4) Explain the concept of Discipline and explain any six characteristics of it with examples.
- (5) What is Scientific Approach ? Explain different Research Approach.
- (6) Give justification for Education as discipline and explain any three specific criteria for it with example.

(B) Answer any **two** of the following questions in short : **4**

- (1) What is Interdisciplinary Approach ?
- (2) Define the concept of Scientific inquiry.
- (3) Write the definition of the concept of knowledge.
- (4) Explain any two sources of knowledge.

SECTION – II

2. (A) Answer the following questions (any **three** out of **six**) : **21**
- (1) Explain any seven characteristics of a good Research problem.
 - (2) Write the definition of a problem and discuss any five criteria for selection of a problem in detail.
 - (3) Discuss the types of sources of review of literature in detail and explain any five.
 - (4) Discuss the objectives of Review of Literature in detail. (any **seven** points).
 - (5) Explain any seven areas of Educational Research with examples.
 - (6) Explain any seven points for delimiting the Research problem.
- (B) Answer any **two** of the following questions in short : **4**
- (1) Write the meaning of Literature.
 - (2) Write any statement of the Problem in the field of Education.
 - (3) Write two characteristics of Research problem.
 - (4) Explain any two suggestions for Library Use as a research scholar.
-